

4 | У фокусу

СНАЖНА ВОЈСКА – ПОТПОРА ВОЈНЕ НЕУТРАЛНОСТИ

Сматрамо да је најбоље да сами чувамо своје небо, земљу и реке, и да увек будемо оспособљени за то да наша снага буде снажан превентивни фактор – рекао је председник Вучић на приказу нових тенкова у Нишу

Насловна страна
ВОЈСКА СРБИЈЕ
– БЕДЕМ
ПРЕД СВИМ
БЕЗБЕДНОСНИМ
ПРЕТЊАМА

Фото: Јово Мамула

Магазин Министарства одбране и Војске Србије „Одбрана“ наставља традицију „Ратника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Биљана Пашић, потпуковник

Главни и одговорни уредник

Драгана Марковић

Извршни уредник

Мира Шведић

Уредник

Душан Глишић

Новинар

Владимир Вјештић

Сарадници у броју

пуковник др доц. Бобан Бонцулић,
поручник фрегате Драган Спасојевић,
мајор Вујица Стевановић, др Зоран Миладиновић,
Катарина Симонић, Горан Шљивић,
Лола Ђорђевић, Игор Салингер

Дизајнер

Оливера Синадиновић

Фотографи

Даримир Банда, Јово Мамула,
заставник Андрија Гавриловић

Језички редактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски,
Ања Глишовић

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Татјана Шућин

Телефони

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3349-489;
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Графичка припрема 3240-019; 23-583
Маркетинг 3201-728; 23-728; 3349-536
Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810
Телефакс 3241-258

Адреса

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs, redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

Анжелика Стојанов
pretplata@odbrana.mod.gov.rs
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995
За припаднике МО и Војске Србије преко РС
месечно 80 динара. За претплатнике преко
Банка Поштанска штедионица
месечно 90 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд
ISSN 1452-2160, COBISS.SR-ID 125540364

Магазин излази месечно

Разговор с поводом

10 | Министар одбране
др Небојша Стефановић
Војска Србије – бедем пред свим
безбедносним претњама

Стајна тачка

14 | Војно здравство у борби против вируса
корона
Рат без фронта и позадине

Систем

22 | Обука у центрима Команде за обуку
Настајање војника
28 | Обука у Другој бригади Копнене војске
Дрон над Столовима
32 | Уз Дан Центра за мировне операције
Чувари мира
36 | У 98. ваздухопловној бригади
Висок ниво опремљености и
обучености

Техника

42 | Модернизована ракетна артиљерија
Нови „огањ“ – систем
континуитета
46 | Нови модел италијанског хеликоптера
„Агустин“ адут

Глобално

50 | Рат дроновима око Нагорно-Карабаха
Даљински управљане убице
56 | Морнаричка пешадија Оружаних снага
Руске Федерације
Нови живот „црне смрти“

Погледи

60 | Модерна друштва и војна етика
Етичко образовање у Војсци
Србије

Култура

63 | Поводом Дана „Застава филма“
Сведок и хроничар историје

Историја

66 | Две приче са Паштрика
– децембар 1998.
Увод у 1999.
69 | Сећања ратног војног ветерана
– професор др Милан Рунић
Руским тенком у слободу
отаџбине

Традиција

73 | Знаменити наставници Војне академије
– проф. др Милорад Обрадовић
Године испуњене животом

Поводи, људи, догађаји

76 | Узвишени дан капетана
Николића
Бронзана медаља за
Ању Обрадовић

Огласи

77 | Сервисне информације, конкурси

„Одбрана“ је члан Европског
удружења војних новинара

Пишу за
„Одбрану“

Пуковник
др Славиша Влачић
Војна академија

Професор
др Александар
Животић
Филозофски факултет
у Београду

Професор
др Драган Станар,
ФМПБ, „Унион“
– Никола Тесла

Стојан Коњиковац,
бригадни генерал
у пензији

Први децембар 1915.

Драгана
Марковић

Тешке су, велике и значајне битке које је српски народ водио током своје историје. Увек против надмоћнијег непријатеља и увек на правој страни скале добра и зла. Ретко који народ има ту привилегију да сваки корак вредносном лествицом свог трајања може да назове јунаштвом, епопејом, херојством. И сваки се тај корак с разлогом урезује у морал бића народа, у његово трајање.

Припремајући децембарски број одбране за штампу, не можемо да се отмено утиску да поново живимо неко дивљијско време – борбе и страдања. Неко чудно „чистилиште” изазвано вирусом због кога пребројавамо мртве и болесне, као некад у ратовима погинуле и рањене. И исто се тако боримо за сваки живот, за сваки дах. У таквим тренуцима трагом сопствене генетике подсећамо на једну другу борбу, која се у ово децембарско време догодила пре 105 година – надајући се да је лековита.

Тог 1. децембра 1915, била је по старом календару среда, 18. новембар. У Метохију су се претходних дана под борбама са вишеструко надмоћнијим непријатељем повукли готово сва српска војска и руководство државе. Врховна команда је пар дана раније, процењујући безизлазност ситуације, наредила напуштање земље и одступање ка Јадранском приморју. Тог леденог 1. децембра у Пећи одржано је саветовање команданата највећих српских јединица – војводе Степе Степановића, војводе Живојина Мишића, генерала Михајила Живковића и генерала Павла Јуришића Штурма. Никакве везе са Врховном командом није било већ неколико дана. Она је из Призрена кренула за Скадар, преко снегом завејаних албанских планина. Тог дана се налазила на маршу по беспућу између албанских планинских села Сакат (данас Блерим) и Флети (Фљет). Функционисала је једино жичана телеграфска веза са Цетињем, јер су се Пећ и део Метохије од 1912. године налазили у саставу Краљевине Црне Горе. Управо том везом је 29. новембра и примљен пресретнут немачки радиограм, према коме је немачка војска одлучила да прекида даље операције против Србије, сматрајући да је српска војска уништена.

У радиограму из Лиона, добијеним истим путем, писало је да је немачка војска већ почела пребацивање својих трупа из Србије „у средњи Дунав”. Војвода

Мишић је одмах хтео да искористи пружену прилику предложивши контранапад са Косова: „Да се кренемо напред у офанзиву, те да видимо од кога бежимо, па успемо ли, добро, не успемо ли, онда да пошаљемо парламентарне непријатељу и ступимо у преговоре с њим, у циљу обустављања непријатељства”. Предлагао је и да војвода Степа, као најстарији од њих, преузме врховну команду над „све четири армије у Пећи” (три армије и Трупе одбране Београда), али је војвода Степа то одбио уз образложење да Врховна команда постоји и да он остаје оно што јесте „од њих четворице – најстарији међу равнима” и да треба извршити наређење Врховне команде о повлачењу на Јадран.

Уништивши готово сву своју артиљерију, главнина српске војске се из Пећи првих дана децембра 1915. године повлачила према Јадрану у више колона и праваца преко Чакора, Рожаја, Андријевице, Плава, Комова и Подгорице до Скадра. Прве изнурене српске трупе стигле су у Скадар тек кроз две недеље, 15. децембра, док је Врховној команди требало из Призрена, уместо планираних пет дана пута, читавих једанаест дана марша по снегом завејаном албанском беспућу.

Нажалост, агонија српске војске није престала у Скадру.

Тако је у ово време, пре 105 година започела једна од највећих српских епопеја – прелазак преко Албаније. На албанску обалу стигло је свега око 150.000 војника и 4.626 официра, а претпоставља се да је приликом повлачења живот изгубило око 72.000 људи. Гинули смо, смрзавали се, патили и преживели. Када се као притиском на хармонику преслижи време, па се додирну 1915. и 2020, јаснија је једноставна реченица коју смо могли да чујемо од наших старих: „Увек је било некако...”

Некако смо налазили начин да трајемо. Биће да је то један од битних талената српског народа.!